

σκολάκι, για Νηπιαγωγείο που δε θα είχε τον κίνδυνο να πετροβοληθεί και να καεί σε καμιά λαϊκή εξέγερση. Σ' αυτό ίσως και νάχει δίκιο. Ο λαός μας άσυνείδητα θάν το καλοδεχότανε. Έξόν & βγαίνανε οι διάφοροι Μιστριώτηδες και του λέγανε πώς κιντυνεύει το Έθνος. Πράμα που είναι φυσικό να γίνει, γιατί το τέτιο σκολάκι θα χάραζε μια άρχη για μεγαλύτερες λευτερίες, και τὰ τέτια τὰ φοβάνται οι άσκαλάοι σάν ή φωτιά το νερό. Κ' επειδή τότες θα κιντυνεύανε αυτοί, άρα θα κιντυνευε το Έθνος; Μά κι' ο λαός ά δε χαμπαρίση τις φωνές τους, αυτοί βαστώνε στα χέρια τους την πίστημη Παιδεία, που εφαρμόζοντας το νόμο θα κλείσει το κατακαημένο το σκολάκι. Γιατί θα ζετάσει και θα βεβαωθεί πώς κεί μέσα δασκαλεύανε τὰ παιδιὰ στη δημοτική, στη μαλλιαρή, στην προδότρα γλώσσα, κι' απόδειξη τ' Αρφαθητάρι του Νουμά που δε θάνα: «έγκεκριμενο».

Η αλήθεια είναι πώς για τὰ Νηπιαγωγεία δέν δρίζουνε πολλά πράματα οι νόμοι. Κι' άφορμή, γιατί τὰ σκολάκια αυτά είναι ίσούρευση των κατοπιώνων χρόνων άπ' το 34, κι' οι νόμοι μας για την Παιδεία είναι μπαγιατικοί. Μά ποιός μπορεί να μάς πεί πώς «ή έρμηνεία» του Υπουργείου τής Παιδείας δε θάν τὰ κατατάξει—ότα γεννηθεί ζήτημα—κι' αυτά στα δημοτικά σκολεία, κι' από τους νόμους κείνους παίρνοντας διάτες δε θα κλείσει το δικό μας το προδοτικό;

Από καιρό άκούω πώς λογαριάζουνε οι δημοτικιστάδες τής Πόλης μας να φτιάσουνε τέτιο αληθινό έθνικό σκολείο. Πιστεύω πώς θάν το καταφέρουνε, άφού έχουνε συμμαχία τους και τον τρανό Φωτιάδη, και δέν έχουνε άποπάνου τους τή σκλαβιά τής πίστημης Παιδείας που έχουμε έμεις εδώ οι λεύτεροι. Ίσως νάνα γραφτό από κεί να μάς έρθει ή γνώση, άμα φανερωθούνε τὰ βέβαια, σωτήρια άποτελέσματα που θάχει για τή Ρωμισούνη ένα τέτιο σκολείο.

Ίσαμε τότε έμεις άς περιμένουμε κι' άς άγωνιζόμαστε.

Δ. Π. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ
Δικηγόρος

Ο ΚΗΠΟΣ ΜΟΥ

Τόν κήπο μου ρημάζει κρούου βοριά προή
κι άδια κλωνιά βογκούνε με κλάψα, με βοή.
Ανθόφυλλα και φύλλα, πεσμένα ένα σωρό
χορτεύουνε με θρήνος του Χάρου το χορό.

Όπου πατάει το πόδι, τω φύλλωνε ο τριγμός
μου κραινει:— « Έδώ από κάτω θρηνηί ένας ρημαγμός»
Κι άκούω στα βαθιά μου λυπητερή μια ήχώ
ν' αντιλαλή με βόγγο του άγέρα τον άχό.

Στα βάθη τής ψυχής μου, με πόνο μουσικό
σά γέρω, κάποιου κήπου ξανόγιο μαγικό,
που σέρνονται με θρήνος, πεσμέν' από καιρό,
ανθόφυλλα και φύλλα σιού Χάρου το χορό.

Κι αν κάπου, στα δρομάκια, σάν ίσκιου δνειρευτές
ξανοίξω να περνούνε Νεράιδες λαιρευτές,
σιδάφροπότημά τους τω φύλλωνε ο τριγμός
μου κραινει:— « Έδώ από κάτω θρηνηί ένας ρημαγμός».

ΓΛΥΚΕΙΑ ΣΚΛΑΒΙΑ

Τὰ φτερά μου δάνοιχα, σάν τον άσπρο κύκνο,
άπλωσα σιάπέραντο του αιδέρα λίγνο,

με το μάτι άρπάζοντας κάθε φως που άμπρός μου
χάραζε άπ' εάπομακρα του γαλάζιου κόσμου.

Άπλωσα κι άψηλωσα με την πλάνα έλπίδα
της Ίδέας νάδραχνα τη χροσή άλυσιδα
κι' έτσι ν' άλυσοδενε τον τρανό τον πόθο,
που βαθιά το δόντι του μέρα νύχτα νοιάθω.

Λίγο και μου παίρνουνε το φτωχό κεφάλι
τα γαλάζια κύματα, του άπειρου ή ζάλη...
δταν ξάφνου πρόβαλες, άγγελος, μπροστά μου
κι άπαλά μου διπλωσες τάνοιχτά φτερά μου.

Κ' έτσι βλέπω δλόλαμπρο, τώρα, στή ματιά σου
κάθε φως άπόκόσμο και με τα μαλλιά σου
σκέλαβο σου γλυκόδεσα τον τρανό τον πόθο,
που βαθιά το δόντι του μέρα νύχτα νοιάθω.

Χάλκη

TANTALOS

ΜΕΓΑΣ ΠΑΤΡΙΩΤΗΣ ΠΟΥ ΤΑ ΕΘΥΣΙΑΣΕ ΟΛΑ....

(Απάντηση σιους «Τυραννοδιώχτες» του άρθ.
217 του «Νουμά»).

Δυό μονάχα λόγια.

Συζητώ με ούλη την προθυμία όλα τα ζητήματα που σχετίζονται με το ζήτημα τής πατρίδας μας, τής Κρήτης, φτάνει μόνο να μου άπαντήσουν τίμια, ξάστερα, αληθινά, οι δημοτικιστάδες τω Χανιώ στα έρωτήματα αυτά:

1ο) Ψέματα είναι ή αλήθεια, και αλήθεια που την ξέρουμε και οι άποθαμένοι του Άγιου Λουκά, πώς ο Βενιζέλος βγήκε στο Θέρισσο μόνο, και τότες μόνο, όταν τον έβεβαίωσαν οι Πρόξενοι πώς δε θα καταδιωχτή; Μά άλλα λόγια, ψέματα είναι ή αλήθεια πώς την επανάσταση του Θερίσου την έκαμαν «κι Δυνάμεις» που μάς προστατεύουνε(!);

2ο) Ψέματα είναι ή αλήθεια πώς δέν περνούσε ΜΙΑ μέρα χωρίς να ανταλλάξη συνεννόηση το Θέρισσο με το μακαρίτη το Νέγκρι, και ύστερα με το Φατσιότι; Ψέματα είναι ή αλήθεια πώς τα χυδρόμοι του Θερίσου έξεπέζεσαν στην ζώπορτα του Κονσολάτου, και έκαβαλλίκεσαν από την πόρτα του Κονσολάτου;

3ο) Ψέματα είναι πώς οι μπέηδες Νεήμπεης, Σοφτάς, Μπεντημπέης, Καούρης, Κουντούρης, φρενικασμένοι διώχτες του Έλληνισμού, παθιασμένοι φανατικοί κατά παντός ρωμιού, έβόθησαν με χρήματα το Θέρισσο; Ψέματα είναι πώς το ίδιο έκαμαν οι Όβραίοι Σεζάνας και Κοέν;

4ο) Ψέματα είναι πώς το πραγματικά άπολυταρχικό Σύνταγμα μας, είναι σπέρμα, παιδί, άνάθραμμα του Βενιζέλου; Αν ύστερα έγένηκε μητρυγιά ποιος φταίει; Θυμάστε τή σοφή παροιμία αμοναχή τση το πελέκα... ή γαιδάρα το σωμάρι».

5ο) Ψέματα είναι πώς οι Καραμπινιέρηδες ύπομοίραρχοι Άτσέρμπος και Πέκκορας ύποστηρίξανε πασίγνωστα τους φυγόδικους του Βενιζέλου; Για ποιούς εθνικούς λόγους άραγες;

6ο) Ψέματα είναι πώς ο Βορεάδης, ο Παλογεώργης, οι Φούμηδες, οι Σαββάκιδες και πλήθος άλλοι, σήμερα κολώνες του Βενιζέλου, ύπήρξανε οι πιο ταπεινοί γλύφτες του Πρίγκηπα, οι πιο έξευτελισμένοι κόλακες του, οι πιο τιποτένιοι ύβριστάδες του Βενιζέλου, και έγένηκαν ούλοι Βενιζελικοί γιατί δέν έγιναν ούλοι Σύμβουλοι του Πρίγκηπα;

7ο) Ψέματα είναι πώς ο Βενιζέλος σκίζεται άκόμα για τον έλεγχο, φωνάζοντας πώς είναι εθνικός; Πώς εξηγείται το ότι καλά και σώνει θέλει

να βάλη καζίκι στην πατρίδα του, τώρα που ο τυραννος έφυγε;

8ο) Ψέματα είναι πώς ο Βενιζέλος στα 1901 έ,τι είπε τα πρωτομίλησε με τους Πρόξενους; Το λένε και οι Τυραννοδιώχτες «έ,τι είπε ο Βενιζέλος το έπιβάλλει τώρα ή Εύρώπη. Κεραμίδα και νιάου....

9ο) Ψέματα είναι πώς ο Βενιζέλος είναι ένκς μέγας (πολύ μέγας, στην αλήθεια) πατριώτης, που έθυσίασε τα πάντα, την τιμή τής Πατρίδας του, τή λίγη της άυτονομία, τή ζωή κάμποσων Κρητικών, για να γίνη καλά και σώνει Κυβερνήτης τής Κρήτης; και

10ο) Ψέματα είναι πώς έλαμπαν από χαρά, άγαλλίαση, εθνική ίκανοποίηση, εθνική ήδονή, τα μούτρα αυτών που ύπογράφουν τους «Τυραννοδιώχτες» όταν έδιαδόθηκε το βράδυ στις 15 του Σετέμρη, πώς ο Λουμπάνσκη γίνεται διχτάτορας στην Κρήτη, στρατιωτικώτατος διοικητάραρος, αυτών των έλευθερωτών, των πατριωτών, των μαρτύρων;

Σ' αυτά θέλω να μου άπαντήσουνε και ύστερα ν' άρχίσουμε τή συζήτηση.

Δέν ύπογράφω, γιατί οι έχθροι του άπολυταρχισμού, οι ύπερκαπιστάδες τής έλευθερίας του τύπου, θα πάρουν το «Νουμά» θα πάνε στα Πρόξενεία ή στο Λουμπάνσκη, θα με βάλουνε στο Φιρκά, και θα με θέσουνε σε χυμοσ σχέση με τις διάταξες του παράνομου στρατιωτικού Νόμου, που παράνομα εφαρμόζονται, που έφριξαν καθε πρόσχημα δικαιοσύνης στον ταλαιπωρημένο αυτό τόπο, του Στρατιωτικού Νόμου που την παράταση τής έρχρομότης του αυτοί μόνο—οι έλευθερωτές—ζητούνε άκόμα.

Χανιά, Οχτώβρης του 1906.

ΕΝΑΣ ΠΡΙΓΚΗΠΙΚΟΣ

ΜΠΟΥΓΑΡΙΝΙΑ

Στον ποιητή Γιάννη Περγιαλίτη.

Μπουγαρινιά, πλαστήκανε τα βράδια άπ' το σκοτάδι,
Και σάν τα χιόνια των βουνών είναι οι δικοί σου άνθοί,
Και σε ρωτάω άνήξερος, γιατί το βράδι βράδι,
Γιατί στις μαύρες τις νυχτιές το λούλουδό σου άνθει;

Νυφούλα έσύ, λευκόφορη, με ασύγκριτη μια χάση,
Με χίλια δυό γυτέματα, με μύριες εύωδιές,
Μην καρτερείς το πέραςμα του μαύρου καβαάρη,
Για να σε πάη συντρόφισσα στις σκοτεινές στοές;

Στάστρα μην έχει κατοικιά το ποθητό σου ταίρι,
Και στέλνεις τα γλυκόλογα στους άγαπητικούς;
Τής μέρας μη φοβήθηκες τόλόλαμπρο τάστέρι,
Το φέγγος σου ζηλεύοντας μην κάψει τους άνθους;

Ό λευκοστόλιστο δεντρί, θυμίζεις τή μορφή τής,
Κι' ως βλέπω σε, τόλόλευκο κορμάκι της θωρώ,
Τα χέρια της, ω θύμηδες ξυπνήστε, την ψυχή της!..
Για τοούτο λούλουδον άλλίως έμένα σάγαπό.

Και μέσ' στα πένθη τής νυχτιάς άνθεις εύτυχημένα,
Και κάτι κρύφιο, άπόκρυφο, τής Μοίρας καρτερείς,
Και μένα ζώνουν στεναγμοί, με ζώνουν πόνοι έμένα
Στάσντριφτα τρισκόταδα μιας άχαρης ζωής.

ΛΕΑΝΤΡΟΣ Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

Σ' ένα γαλλικό περιοδικό ο Λέο Claretie δημοσίεφε ένα καλογραμμένο άρθρο του με τον τίτλο «τα καλαμπούρια των σοβαρών άνθρώπων». Ο συγγραφέας ζεταζει από που βγήκε ή λέξη καλαμπούρι, πώς ζηγιέται στα διαφερα λεξικά και κατακρίνοντας τα, τὰ λέει «στραβισμό του πνεμάτου». Στο τέλος κάνει λόγο για τὰ καλαμπούρια πολλών αξιολογων συγγραφέων, που παρασύρθηκαν κι άφτοί από τή μόδα του καλαμπουρισμού.—Κ' έμεις τὰ ξέρουμε πώς οι έξυπνάδες, οι νοστιμάδες, είναι καλές, μά τὰ καλαμπούρια τ' άνάστα και οι σάχλες οι έλλαδικές μάς θυμίζουνε—με το συμπάθειο—τή λεκάκη τής κρεβατοκάμαρας μας.